

КРАСИВ СПОМЕН ЗА СЛУШАТЕЛИТЕ

Еталон за интерпретирането на Шостакович

С четвъртене очаквахме за 4 т. м. първия концерт на Симфоничния оркестър на Новосибирската филхармония. И трябва да кажа, че гостите не само оправдаха, но и надминаха нашите очаквания. На сцената застана един млад колегиум — както по възраст та на оркестрантите, така и по своите едва тринадесет и половина години. Не бива да отминем този факт, тъй като именно той се явява причина за много от характерните черти на оркестъра. Преди всичко у новосибирци се чувствва солдният професионализъм на всеки музикант, един непрестанен стремеж за сливане в ансамбъла, интензивност на звука (бил той тих или силен), ярко извяено отношение към изпълняваната музика. Струнната група и особено цигуликите притежават ясен и светъл тон, който те умеят да разгърнат в широчина мелодична линия с плътност и топлина. Групата на дървените духови е уравновесена както в звуково, така и до голяма степен в тембово отношение. Не бива да пропуснем отличните солови прояви на първия кларинет

и първия фагот, наситени с музикална субстанция и изрядни в техниката си.

Концертът започна с увертюрата „Девети септември“ от Панчо Владигеров. Още тук направих впечатление способността на оркестъра да въздействува като една обща звукова маса. Но за това ще говорим по-късно. Четвъртият клавирен концерт на Бетховен, който последва, бе изпълнен от пианистката Снежана Барова с вещина и прецизност. Може би, в това изпълнение и по-специално в акомпанимента на II част бихме пожелали по-интимна я мек звучност, но той безусловен отговаряше на солистичната партия.

Гвоздеят на концерта, а бързам да прибавя — без съмнение и на фестивала, става Десетата симфония на Шостакович. Това бе едно силно, завладяващо изпълнение, което публиката, изпълнила до последна възможност салона, проследи със затаен дъх и изпрати бурни аплодисменти. Тук и оркестърът показа най-широко своето качество да въздействува като една обща, споена маса не само

звуково, но почти и физически.

Арнолд Кац — диригент на оркестъра още от неговото основаване, е изградил един апарат, който разбира и гъвкаво отговаря на изискванията му. В неговото изкуство (да не говорим за тесния професионализъм, където той е отличен), се налага дарбата му да обхване цялостно творбата в една монолитна интерпретаторска концепция. Най-високото постижение на концерта несъмнено бе изграждането на първата част от симфонията на Шостакович. Дължната на тази част и нейната едноплавна постройка я правят опасен праг за тълкувателя и твърде често — скучна за публиката. Арнолд Кац реализира такова изграждане, което, започвайки от шепота на една беззвучност, можа да стигне до грандиозна кульминация и след това отново буквално да се разтвори пак в нея. Двадесет минути, които останала незабелязани за притаилата дъх зала. Втората част на симфонията едно необуздаемо скерцо, буквално мина край публиката със звучност, подобна

на ослепителния блясък на някое небесно тяло. Може би, за някои това бе най-силното впечатление от тази симфония. Сложната и твърде разширена рондова форма на третата част бе също майсторски и убедително изградена върху противопоставяне то на разнообразните по настроение и звучност нейни епизоди. Трябва тук да спо-

менем за чудесно изпетите сола на валдохорната в средния дял на тази част. В четвъртата част, след въвеждането, изпълнено с трагизъм, много убедително се получи контрастът с живнеутвърждаващия финал на творбата.

Тълкуването на Десетата симфония на Шостакович, което Новосибирският оркестър осмисли по един блестящ начин, безспорно ще бъде един красив спомен за слушателите на концерта и един еталон за разбиране творчеството на Шостакович.

Димитър РУСЧЕВ